

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolós szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

A tisztujítás napján.

Thaly Kálmán Kovács József mellett.

Debrecen, dec. 16

Feszült izgalom, ideges választási harcok közepette érkeztünk el a tisztujítás napjához. Debrecen város életében jelentős momentum e nap, mert nemcsak az dől el holnap, hogy a város vezetése Kovács József ki próbált kezeibe kerül-e, hanem az is, hogy Debrecen város végképpen felszabadul-e Márton Imre klikkjének káros uralma alól. Merthogy Kovács József megválasztásával az a csoport, amely eddig utját állotta a város fejlődésének — Márton Imre tábora — végképp megsemmisül, az bizonyos. Visszaszerezni az esztendő hosszú során át bitorolt, számos izben a város anyagi megkárosításával érvényesített hatalmat: ez a célja a letört klikknek, amely most Tüdős János dr. hátán keresztül akar kievickélni abból a mocsárból, ahová büneinek halmaza vonszolta le.

Debrecen virágzása, vagy a bűnök fölburjánzása: e kettő között választ holnap a törvényhatóság; mert Tüdős János, bár — hisszük — nem tudatosan, a korrupció lovagjainak vált a mentsvárává. Nincs benne tehát semmi csodálatos, hogy a restaurációs ütközetet már jóleve eldöntöttnek látja Debrecen polgársága és bizton reméli, hogy a város vezetése újabb hat esztendőre megint Kovács József kezébe jut, mert ezt a kezét tisztának, mocsoktalannak, a város virágzásán dolgozóknak tanulta megismerni és erősnek látta, mert Kovács József le tudta rázni a városházáról a reá nehezedő lidérceket.

Ezenkívül még egy nagy oka volt a törvényhatósági bizottság többségének, hogy Kovács József mellé tömörült. Kovács József az ő hat esztendő sáfárkodásával megadta jövő működéskének a programját is. A korszakot alkotó intézmények egész seregét valósította meg hat esztendő polgármestersége alatt és már ez idő folyamán lerakta az alapjait egy másik sereg intézménynek, amelyek kiépíté-

sén dolgozik máris. Ezzel szemben Tüdős János előtt nem áll egyéb egy óriási kérdőjel. Nem adott programot, nem tájakoztatta a polgárságot s így senkisé tudja, hogy a közügyek intézésében való jaratlanságát mivel igyekszik enyhíteni?

A többség tehát nem csoportosulhatott köréje, mert a polgárság nem tudta, hogy Tüdős Jánosban kit és mit kap. Egyes-egyedül a súlyosan kompromittált Márton-tábor reneszánszát látták benne s már ez egymagában is elég volt arra, hogy az erkölcs parancsa győzzön, hogy Kovács József újra polgármester legyen.

De a már szerzett érdemeiken, a virágzó jövő biztosítékán felül többséget szerzett Kovács Józsefnek az a sziklaszilárd, megingadhatlan hűség is, melyvel a függetlenségi párt eszményeit kora ifjúsága óta, nemes lélekkel szolgálta. Ez az elvhűség, a függetlenségi lobogóhoz való tántoríthatatlan ragaszkodás tartotta mellette a mostani küzdelemben is Debrecen országgyűlési képviselőit is, akik Thaly Kálmánnal az élükön siettek figyelmeztetni a debreczeni függetlenségi pártot, hogy Kovács Józseffel, a párt volt érdemes elnökével szemben a legocsmányabb bünt, a hálátlanságot ne kövessék el.

Vasárnapi számunkban közöltük, hogy mit mondott Thaly Kálmán a debreczeni polgármesterválasztásról. Azóta hivatalosan is tudomására hozták a pártnak Thaly nyilatkozatát, de Márton és tábora nem atallotta kétségbevonni ezt a nyilatkozatot. Most Thaly Kálmán maga is megerősítette hiraladásunkat. Fejér Ferencz dr., a függetlenségi párt intéző bizottságának tagja, a következő levelet intézte Thaly Kálmánhoz:

Debreczen, 1908. december 12.

Méltóságos Uram!

E hó 7-én azon kiváló megtiszteltetésben részesültem, hogy midőn pártunk lapjának ügyében Méltóság-

godnál tiszteletemet tettem, több dolgról és ezek között városunk választási mozgalmairól is beszélgetni méltóztatott velem. És erre vonatkozólag azon megjegyzést tette Méltóságod, hogy mély sajnálattal látja a visszavonást, azonban mint a városnak egyhangulag választott diszpolgára, személyesen nem akar beavatkozni, mindazonáltal rut hálátlanságnak minősítené, ha a függetlenségi párt-hoz tartozó bizottsági tagok most cserben hagynák a párt életében és érvényesülésében oly sok érdemeiket szerzett tagját, volt elnökét Kovács Józsefet. Kérésemre kegyes volt Méltóságod megengedni, hogy ezen kijelentését nyilvánosságra is hozhatom.

Miután a heves választási küzdelmekben megtörténhetik, hogy némelek ezen állításom valódiságát kétségbe vonják, azon tiszteletteljes kérelemmel fordulok Méltóságodhoz, hogy az itt elmondottak valódiságát ezen levelem egyik példányának aláírásával elősmerni és az aláírt levelet a mellékelt borítékban feladatni kegyeskedjék, miután jelenlegi szemgyöngességére tekintettel, a világért sem akarnám levélírással terhelni.

Kegyes szivességéért hálás köszönetemet előre is kifejezve, vagyok a legmélyebb tisztelettel

Méltóságodnak

alázatos szolgálja

Fejér Ferencz dr. s. k.

Thaly Kálmán még azon a napon expressz-levelemben válaszolt, a következőket írván:

Az ezen levélmásolat első részében foglalt megjegyzésem és kijelentésem valódiságát igazolom Budapest, 1908. december hó 13-án.

Thaly Kálmán,
orsz. képviselő.

Ezt a levelet tagadták le Már-

Folytonégő kályhák, karácsonyfa álványok, Tóth Gyula
korcsolyák, praktikus karácsonyi ajándékok Debreczen, Városház sarkán

tonék, mert azzal ők is tisztában voltak, hogy Debreczen polgársága inkább hisz Thaly Kálmánnak, mint nekik. Jól tudták, hogy így lesz. Mert ma már olvasta a debreczeni polgárság a képviselő levelét, amely ma teljes és hiteles szövegében a kezükhöz jutott. A levél óriási fordulatot idézett elő. Mártonék tábora még jobban megritkult, mert a polgárság most már tisztán látja, hogy Thaly Kálmán elfordult Márton Imréektől és óvanti választóit a hálátlanság rút bűnétől.

A klikk pedig egészen megzavarodott az intő szözelettől és örületes lépésre határozta el magát. Egy vétekekkel több vagy kevesebb: már meg sem kottyan nekik. Holnapra már ferdíteni fogják a képviselő levelét és arra vetemednek, hogy kortesfogásnak kürtölik ki Thaly üzenetét. Ennél vakmerőbb támadást Thaly ellen tálán még ők sem volnának képesek elkövetni, akik pedig már mindenkit megrugdostak, akik az ő szennyes manővereiket meghiusították. Most Thaly Kálmán levelére fognak taposni és az abban foglalt nemes szándékokat fogják meghazudtolni, de ezek az intenciók akkor is tiszták maradnak. A polgárság nem ül fel a ferdítéseknél, hanem azt fogja nézni, mit üzent Thaly Kálmán. És ha Thaly Kálmán rút hálátlanságnak bélyegzi azt, ha a függetlenségi pártiak Kovács József ellen szavaznak, akkor nem akad olyan 48-as polgár Debreczenben, aki ezt a bélyeget a homlokára sütetné.

Az elsikkasztott levelek.

Thaly Kálmán jól tudta, mért nem Mártonéknak küldte az üzenetét. Bizonyára elsikkasztották volna az ő levelét is a közvélemény elől, amint agyonhallgatták Kovács József polgármesternek azt a levelét is, melyet a Márton Imre által ellene koholt rágalmak folytán intézett a párthoz. A polgármester a legutolsó napig várt és miután látta, hogy Mártonék csak a rágalmaknak adnak szárnyat, de az igazságok elől elzárkóznak, a következő, mindenre kiterjeszkedő levelet intézte a törvényhatósági bizottság tagjaihoz:

Tekintetes bizottsági tag ur!

A függetlenségi és 48-as párt értekezleteiből indult ki az a ma már városszerte elterjedt hír, hogy én polgármesterré történt megválasztásom után hűtlenül ott hagytam a pártot, késsőbb pedig azt egyenesen szétrobbantani akartam.

Amint ez tudomásomra jutott, nyomban bejelentettem a párt elnöksége, illetve intéző bizottságához, hogy mind a két állítás valótlan s egyuttal kértém, hogy bejelentésem a pártnak közhírré tétessék.

Ez nem történt meg mai napig

sem, sőt a párt sajtó organumában naponként megismételtek ellenem ezek az alaptalan és rosszhiszemű vádak.

Ez a sajnálatos körülmény indít arra, hogy fentemlített bejelentésem teljes szövegét a t. bizottsági tag ur tudomására juttassam az alábbiakban.

Tekintetes pártelnökségi tanács!

Hetek óta Krisztusi türelemmel türom és szenvedem, hogy valótlanosságok állítanak rólam azon függetlenségi és 48-as pártnak s párttagok részéről, amely pártot elvégre is én — az időközben elhunyt igaz barátomnak, Kiss Albertnek tanácsával, támogatásával, de egyszersmind egyéni nyugalmamnak feloldozásával vezeti, vagy juttattam abba a helyzetbe, hogy a győzelemnek édes mámorában fűrödhetett.

Mint hogy választási küzdelemben elnököknek kell lennünk a tulzások iránt — s nekem annyival inkább elnökönek kellett lennem, mert magam is szóban álló választás alá jövő tisztviselő vagyok, némán, türelemmel hallgattam azért is, nehogy valaki azt mondhasa rólam, — Debreczen sz. kir. város polgármesteréről, — hogy emez állás elnyeréséért képes vagyok sárba ejteni emez állás méltóságát.

De tovább hallgatnom — úgy érzem — nem szabad sem amaz állás méltósága, sem az én egyéniségem szempontjából.

Mert legujabban multamat, jelenemet, jövőmet, de egyszersmind erkölcsi és politikai megbízhatóságomat érintő valótlan állítások — bátran mondom: rágalmak bocsáttattak közhírré ellenem — s ezekre nyilatkoznom kell.

Egyik az, hogy én megszüntem tagja lenni a pártnak már akkor, midőn elfogadtam a tisztviselői, a polgármesteri állást. Emez állítással szemben — hogy rövid legyek — elégnek tartom utalni arra a bejelentésemre, melyben 1908. január végén tudomására adtam a pártnak, hogy *mint tisztviselő, nem maradhatok elnöke a pártnak, de hű párttag maradok továbbra is.* Hogy az maradtam s az vagyok ma is, azt az alábbiakból meglátni méltóztat

Másik valótlan állítás az, hogy én Márton Imre ur előtt többször, de különöbben 1908. március 25-én kijelentettem volna, hogy nem tartozom a párthoz, sőt szétrobbantom a pártot. Feltételezem, hogy Márton Imre ur nem mondta ezt, vagy nem így mondta, de az tény, hogy az ebben az alakjában ma városunkban közszájon forog s kijelentem, hogy azt akár mondta, akár nem, egészben véve is, részletekben szétszedve is merőben és teljesen valótlan.

Valótlan az, hogy én bárhol, bármikor mondtam volna azt, hogy megszüntem tagja lenni a pártnak, vagy hogy nem tartozom a függetlenségi és 48-as párthoz. Hiszen az intéző-bizottságnak tagjaként egyszer-másszor be is voltam hiva gyűlésekbe s részt is vettem ott, amikor időm engedte s mint párttag szolgáltam a pártot mindig, ahol szolgálnom kellett és lehetett.

A párt szétrobbanásáról pedig folyó évi március 25-én Kiss Albert ur lakásán az ő és többek jelenlétében beszéltem, amikor *kérve kértém Márton Imre urat, hogy a párt vezetésében óvja magát a rossz indulatu befolyásolástól, hagyjon fel azzal a módszerrel, melylyel megakadályozza a városi Tanács működését, kifárasztja a munkaerőt, türelmet;*

mert ha továbbra is úgy folytatja, ez elvégre is a párt szétrobbanását fogja eredményezni. — Tehát kérve kértém őt, — nem a magam érdekében, — hanem a párt további fentmaradása s működhetése érdekében s azzal is dokumentálni kívántam azt, hogy nem a magam érdekében, de a párt érdekében kértém, — hogy kijelentettem, mikép, ha tovább is amaz eljárást folytatja, én kész vagyok lemondani hivatali állásomról, kész vagyok a párt kötelékéből is — elveim épségben tartásával — kilépni s nem tehetek róla, ha ama kilépésemet a párt szétrobbanása követendi.

Szétrobbantásról többet s másként soha sem beszéltem. De azóta aggodva látom, hogy a vezetés, melytől a párt szabadulni nem tud, előbb vagy utóbb tönkreteszi a pártot.

Kérem a t. elnöki Tanácsot, méltóztassék bejelentésemet tudomásul venni s a párt intéző bizottságával, a párt tagjaival, valamint a törvényhatósági bizottsági tagok értekezletével is tudatni.

Szükségesnek tartom kijelenteni, hogy e bejelentésem megtételére kizárólag egyéni reputációm megvédése indított s nem céloim ezzel az, hogy a párttagokat a küszöbön álló tisztujítás alkalmából javamra befolyásoljam. Debreczen, 1908. dec. 3. Tisztelettel: Kovács József.

Az a bejelentésem pedig, melyet polgármesterré választásom után a pártelnökségről lemondásom tárgyában intéztem a párthoz — így szól:

Igen tisztelt pártelnök ur!

Vártam előbb is már, de különöbben a mult hét s a folyó hét mindenik napján, hogy megállapodván a párt vezető férfiival a határoapban, összehívandja a párt intéző bizottságának ülését, amire felkértem, s alkalom adódik nekem élőszóval jelenteni be lemondásomat a pártelnökségről.

Miután ez idáig nem történt s miután a városi közgyűlésen már nem tehetem ki magamat netaláni megtámadtásnak — a tisztelt párt helyeslését remélve az eljárásomhoz — ezennel írásban jelentem be lemondásomat s kérem, mint a párt alelnökét, hogy méltóztassék lemondásomat a párt intéző bizottságának a további teendőik végett is sürgősen bejelenteni.

Lemondásomat indokolnom kell; tudja a pártnak minden tagja, hogy ez azért történik, kell történnie, mert a párt kívánata szerint városunknál közigazgatási hivatalba léptem be — s hivatali állásom kötelmei kívánják, hogy pártelnökként ne legyek lekötve.

Azt is felesleges talán — a multak után — mondanom, hogy ha nem leszek is elnöke a debreczeni függetlenségi és 48-as pártnak, tagja maradok annak továbbra is, illetve azokat az elveket, amelyeket az a magának vall, én is a magaménak vallom, tudom s azokhoz továbbra is hű leszek.

Hogy a multban eléggé hű párttag voltam és mint párttag s mint pártelnök teljesítettem-e kellően köteleességemet: ne képezze most a vita s kérdés tárgyát — tessenek tudomásul venni csupán annyit, hogy én erőm, tehetségem s körülményeim szerint lehetőleg igyekeztem szolgálni mindenkor pártunk érdekét — és tudomásul venni, hogy a pártnak eltöltött majdnem két évtizedi küzdelmes életre mindenkor kedvesen fogok visszaemlékezni s az együtt töltött küzdelmes élet remélnem engedi, hogy a párt megtart

Karácsonyi vásár alkalmával

120 cm. széles szövet 38 kr. 140 cm. széles loden kelme 95 kr. raktáron levő czikkek ezen olcsó árakhoz mérten jön eladásra bocsájtva Asztalos József czégnél Kossuth-u t. cza 4.

enge n emlékezetében, jóindulatában, amit kérek is.

A nálam levő ügyiratok — ezek közt többeknek a pártba belépésüket jelentő beadványaik átvétele iránt szintén kérem az intézkedést.

Debreczen, 1908. január 27.

Tisztelettel

Kovács József.

Ezek után egyetlen egy ut áll Debreczen 48-as erelmü polgársága előtt: Kovács József lobogóját győzelemre segíteni, mert a Kovács József győzelme a függetlenségi párt győzelme lesz.

Az appropriáció vége.

A török parlamentet üdvözölték.

A képviselőház ülése.

Meglehetősen unalmas mederben folyt ma az appropriációs vita s mindössze a bal párt küzdött még a zászló becsületéért. A Házban különben, ellentétben az elmúlt napokkal, elég nyugodt volt a hangulat s az appropriációt akadálytalanul tárgyalták. Még a legérdekesebb volt a török parlament üdvözlése s ezt Thaly Kálmán indítványára el is fogadta a Ház.

A képviselőház üléséről az alábbi tudósítás szól:

Elnök: Justh Gyula.

A mai ülés tíz órakor kezdődik.

Justh elnök napirend előtt indítványt terjeszt a Ház elé, hogy üdvözöljék Törökország parlamentjét, amely ma kezdi meg működését. (Helyeslés)

Üdvözlük a török parlamentet.

Thaly Kálmán: Vámbéry után ő ismeri talán a legjobban a törökországi viszonyokat és mondhatja, kevés olyan jó barátja van a magyaroknak, mint a török. Örömmel járul az elnök javaslatához.

Surmin György horvát megokolásában kijelenti, hogy szívesen járul hozzá az üdvözléshez.

Szappanos István: Csatlakozik az elnök indítványához.

A Ház ezután az indítványt egyhangulag elfogadta.

Interpellációt Bozóky Árpád jelentett be, melyre napirend után fognak rátérni.

Moskovitz Ivánnak a kérvénybizottság eladójának jelentése után rátérnek a napirenden levő appropriációs javaslat folytatolagos tárgyalására.

Pillisy István kéri a Házat engedje meg neki, hogy a tárgytól eltérhessen.

A Ház ezt nem engedi meg.

Pilissy István rövid megjegyzés után leül.

A szakaszt elfogadják.

Az adó.

A 2-ik szakasznál

Surmin György magyar nyelvű határozati javaslatot nyújt be.

Wekerle Sándor: Kijelenti, hogy Surmin javaslata mevöben ellenkezik alkotmányosságunk szellemével és így kéri annak mellőzését.

A Ház Surmin javaslatát elveti és a szakaszt változatlanul elfogadja.

A 3-ik szakasznál

Surmin György: Indítványt terjeszt be.

A Ház Surmin javaslatát elveti és a harmadik szakaszt, továbbá a negyedik szakaszt változatlanul elfogadja. Az ötödik szakasznál előterjesztést tesz, hogy a szakaszban egy újabb szakasz beiktatását fogadja el a Ház.

Bozóky Árpád styláris módosítások elfogadását kéri. Ez a szakasz — ugymond — az adók beszédésére adja meg a kormánynak az engedélyt. Ő hizalmatlan a mai kormány iránt, ezért a szakaszt nem fogadja el.

A miniszterelnök válasza.

Wekerle miniszterelnök: Bozóky indítványát, amely azt célozza, hogy a szakaszba vegyék be azt a kijelentést, hogy az adók beszédésére a Ház csak egy évre adott engedélyt. Erre a kitétele nincs szükség, mert csak gyengíteni vele a köztudatba átment gyakorlatot, mely mindig egy évre értette az adó beszédhetéséről szóló felhatalmazást. Kéri a módosítások elvetését (Helyeslés).

A Ház az eredeti szakaszt a pénzügyi bizottság módosításával fogadja el.

A tizedik szakasznál vita nélkül fogadják el a tételket.

A tizedik szakasznál, amely a betegápolási pótadóról szól

Nagy György tiltakozik az ellen, hogy a kormány ezt az adónemet felemelje.

Wekerle Sándor: Figyelmezteti Nagy Györgyöt, hogy ezt az adót teljes egészében a szegény réposztályok ingyenes orvossal és gyógyszerekkel való ellátására fordítják. Méltánytalanság volna tehát épen ezekkel a kiadásokkal fukarkodni.

Nagy György és a miniszterelnök rövid megjegyzései után

az elnök szavazás alá bocsátja Nagy György javaslatának ama részét, melyben elítéli a kormányt a betegápolási pótadó felemelése miatt.

Nagy derűtség közben négy balpárti áll fel, hogy a kormányt elítélő javaslatot elfogadja.

Farkasházy Zsigmond: Voltatok ti is kisebbség — leszünk mi is többség. (Derűtség.)

A Ház a szakaszt változatlanul elfogadja.

Bizalmatlanságok a kormány iránt.

Ezután az elnök jelenti a Háznak, hogy felhatalmazásról szóló javaslatot a Ház részleteiben is elfogadta.

Kiáltások: Éljen Wekerle!

Elnök tíz perc szünetet ad.

Szünet után

A külkereskedelmi és forgalmi viszonyok ideiglenes rendezéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalják.

Molnár Jenő bizalmatlan a kormány iránt, mert az még mindig nem nyilatkozott, hogy felfogja-e állítani a nemzeti bankot.

Elnök: A bank-kérdésről most nem beszélhet.

Molnár Jenő: A javaslatot nem fogadja el.

Bernáth István: Külkereskedelmi viszonyainkkal foglalkozik.

Bozóky Árpád nem fogadja el a javaslatot

Szterévi József államtitkár felel az elhangzott ellenvetésekre. — Helytelennek tartja, hogy a kereskedelmi szerződések, tisztán gazdasági jellegű kérdéseibe politikai velleitásokat vigyenek be.

A Ház ezután a törvényjavaslatokat elfogadta.

Elnök megállapítja, hogy a legközelebbi ülést hoinap délelőtt 11 órakor tartják. Napirenden lesz a ma elfogadott törvényjavaslatok harmadszori olvasása.

Kovács József győzelme előtt.

A városi párt jelölő értekezlete.

A régi tisztviselők mellett.

A városi párt ma délután jelölő értekezletet tartott a városháza nagy tanácstermében, ahol mintegy nyolcvan bizottsági tag jelent meg. A városi párt körében igen nagy lelkesedést keltett, hogy ily impozáns számban gyűltek össze a bizottsági tagok és hogy vagy negyven bizottsági tag mentette ki magát levélben, illetőleg hozta tudomására az elnökségnek, hogy a tisztújítás kérdésében egy véleményben van a városi párttal.

A városi párt jelölő értekezletén, melyen Márk Endre elnökölt, mindvégig lelkes hangulat uralkodott, mert a párt a győzelem biztos reményében néz már a holnapi küzdelem elé. Százhusz-százharminc biztos szavazatra számít a párt.

Az értekezlet egyedüli tárgya a jelölések megejtése volt. Nagyszerű pillanat volt, mikor a bizottsági tagok egyhangú lelkesedéssel tüntető hosszas éljenzés közepette kiáltották ki polgármesterjelöltül Kovács Józsefet. A főjegyzői állásra egyhangulag jelölte a párt Vecsey Imrét, a város ezidőszerinti kiváló főjegyzőjét, míg árvaszéki elnöki s első tanácsnoki állásra Bészler Károlyt, a többi tanácsnoki állásra Körner Adolf, Csóka Samuel, Oláh Károly, Szabó Kálmán és Király Gyula ezidőszerinti tanácsnokokat jelölte a párt. A hetedik tanácsnoki állásra még nem állított hivatalos jelöltet a párt, hanem megbízott egy hattagu bizottságot, hogy a kandidáció után és alapján állapítsák meg, hogy ki legyen a párt hivatalos jelöltje és ezt tudomására fogják adni azonnal a párt tagjainak.

A hetedik tanácsnoki állásra komoly pályázók Vargha Elemér dr., Koncz Ákos és Medgyaszay Miklós.

Ugyancsak a hattagu bizottságra bizták az aljegyzői állásokra való hivatalos jelölést is, kikötve azt, hogy a mostani aljegyzők állásaikra hivatalos jelöltek.

A főügyészi állásra egyhangú lelkes éljenzés közben kiáltotta ki jelöltül a párt Magoss György dr. t, míg az alügyészi állásra Dóczy Emil dr. t jelölte szintén egyhangulag.

A házipénztárnoki állásra hivatalos jelölt Komáromy Antal, a gyámpénztári állásra Siposs György, az adópénztárnoki állásra Szabó István, a közgyámi állásra Medgyessy Lajos. Az értekezlet a mátai biztos állásra való jelölést a hattagu jelölő bizottságra bizta.

Az értekezlet ezzel Kovács József lelkes éljenzése közben véget ért.

hogy miként vegyen karácsonyi ajándékot, hogy nekelljen sok pénzt egyszerre kiadni miután csekély havi részlet fizetésre vehet minndenemű fezyvereket. gramofonokat hangszereket, fényképező gépeket, látesóveket és valódi Meidingto kályhákat, a minták láthatók Schwartz féle pipa üzletben a városházával szemben. — Levélbeni meghívásnak eleget teszünk. — Diszkrétio biztosiva.

Nincs már gondja

A politikai helyzet.

Andrássy a királynál.

Bécs az önálló bank ellen.

Minden esoda csak három napig tart. A „palotaforradalom“ is csak ennyi ideig tartott.

A hangulat most már csendes minden vonalon. A nap szenzációja mindenestre az, hogy Andrássy audiencián járt a királynál, akinek a politikai helyzetről referált a belügyminiszter.

Andrássyt ma délben egy órán át tartó kihallgatáson fogadta a király. A belügyminiszter a politikai helyzetről referált öfelségének. Az audiencia részleteiről különben pozitív dolgok még nem szivárogtak ki. Bizonyos, hogy Andrássy a Házban referálni fog az audienciáról.

A bécsi ujságok heves támadást intéznek nap-nap után az önálló magyar jegybank ellen. A magyar politikusok között különben nagyban folynak a tanácskozások, minden valószínűség szerint a jegybank ügyében. Apponyi ma egy teljes órát tanácskozott Kossuth Ferenczel ugyanacsak az önálló bank ügyében.

A Stefániai—Szamosi hangverseny.

Órlási sikerü koncert.

A Zenekedvelők új diadala.

Ritkán látott a Bika diszterme oly nagyszámú és előkelő közönséget, mint, amely ma este a Zenekedvelők Egyesületének nagyszerü sikerü hangversenye alkalmából szüntig megtöltötte a hatalmas disztermet.

A debreczeni közönség már megszokta, hogy a zenekedvelők egyesületétől csakis feltétlen művészi értékü hangversenyt kapjon, mert még eddig minden egyes koncertje az egyesületnek zenei esemény volt Debreczenben.

Hatalmas zenei esemény volt a mai hangverseny is. Nem csekélyebb zenei kiválóságok szerepeltek a műsoron, mint Stefániai Imre, egy csodálatos talentumu zongoraművész és Szamosi Elza, a páratlanul kiváló énekesnő. Nem esoda tehát, hogy a hangverseny a legforróbb és leglázásabb siker jegyében folyt le. A közönség nem tudott betelni e két istenáldotta művész előadásainak gyönyörűségével és egyemásra követelte a ráadásokat. Az izzó hangulat jellemzésére mi sem szolgál jobban, mint az a tény, hogy a koncert fél 12 óráig húzódott el.

Stefániai Imre valami csodálatos tehetség. Gazdag műsorának minden egyes száma viharos tapsokra ragadta a közönséget, mely alig tudott eltelni Stefániai tüzes, színes, meleg, brilliáns játékával.

Nagyszerü sikere volt Szamosi Elzának is. Látni kellett azt a hatást, amit

például a „Carmen“ Habanera részletének előneklésével keltett. A közönség végéig melegen ünnepelte.

A sikerből kijutott Tarnay Alajosnak is, ki ugy önálló számával, mint pompás kíséretével nagy hatást keltett.

Tizenhárom bányász.

Nagy bányakatasztrófa Resloán

A gázkitörés áldozatai

Rettenetes katasztrófa hírének jelent nekünk. Az osztrák-magyar államvasuti társaság magyarországi bányáinak igazgatósága táviratozza, hogy Resicán borzalmas szerencsétlenség történt. A dományi szénbánya nyolcadik helyszíntjén gázkitörés folytán felrobbant *13 bányász ott lelte halálát.* A rémes katasztrófáról még nem érkeztek részletes jelentések csak egy-egy resiczai távirat világítja meg úgy ahogy a nagy katasztrófát.

Egy Resiczáról érkezett távirat azt jelenti, hogy a katasztrófa *ma hajnalban történt.*

Ujabb resiczai távirat ugy adja elő a dolgot, hogy a szerencsétlenség a dományi szénakna 8 ik szintjén történt gázkitörés folytán. A szerencsétlenségnek *13 bányász esett áldozatul.* A bánya többi részein a rendes üzem folyik.

A tárnában, ahol a robbanás történt *300 munkás tartózkodott* s ezek csak azért tudtak menekülni, mert a bánya külön légvezetővel volt ellátva.

A tizenhárom bányász közül, akik halálukat lelték, *hat családos ember.* A családokról az igazgatóság gondoskodik.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Csütörtök Simone színmű. C.
Péntek Három pár cipő énekes bohózat. A.

Sombat Dollárkirálynő operette. B
Vasárnap délután Trapezunti hercegnő operette.

Vasárnap este Nincs elvámolni valója? bohózat újdonság.

Simone.

(Brieux háromfelvonásos színművének bemutató előadása a debreczeni színházban: 1908. december 16.)

Azt a kérdést veti fel Brieux Simone-ban: vajjon az emberi élet kioltása csakugyan a legrettenetesebb s olyan cselekedet e, melyet szükségszerűen kell követnie a megtorlásnak? A Simone e kérdésre nem felel meg; Brieux csak a fejlődési irányt, a tendenciát jelöli meg, de nemcsak hogy a tételt nem mondja ki, hanem a tendenciát is olyan bátortalanul érezteti velünk, hogy szinte bosszankodunk kell a Brieux „eljárásán.“ Elvégre van nekünk száz meg száz nyitott prob-

lémánk, melyeknek hiába várjuk a megoldását, s most jó Brieux, az orvos-poéta, felmutatja a társadalmi morál egyik legégetőbb kérdését, de a feleletet makacsul magában tartogatja. Az iránydarabokból oly élesen kell kiválni a tendenciának, a mint kiduzzad a karon az ütőér; s ha a színműíró fél, nyíltan előhozakodni irányzatával, akkor a darabját igazán kár megírnia.

Brieux pedig — tessék megnézni a Simone-t — igazán beburkolja s igazán csak sejteti azt a tendenciát, hogy a gyilkosság által okozott fájdalom az emberekben egyre intenzívebb, a megbocsítás hajlama egyre gyöngébb s a megtorlás vágya egyre teljesebb, általánosabb lesz. S azt sem lehet rámondani Brieuxnek e furcsa taktikájára, hogy az a Simone színpadi hatását fokozná, mert a mesteri felvonásvégek után látja ugyan mindenki s izgalom nélkül nem is lehet látnia a nagy kérdőjeleket, a nyitvahagyott problémát, de ha az ember hazamegy s rágódni kezd a Simone textuán, rá kell jönnie, hogy Brieux, mikor egy általánosan boncolt problémán csak készurásokat ejtett, de mélyebben nem analizált s véleményét nem adott, teljesen meddő munkát végzett.

Ugyanígy meddő munkát végeztek természetesen a színjátszók is, kiktől tegnap este Simone-t áttuk. Tegyük mindjárt hozzá, hogy kevesen s rossz előadásban láttuk. A bérlők jórésze is távol volt a színháztól, valószínűleg a Szamosi—Stefániai hangversenyen, s ugye lehet, ez a körülmény is bénított a közreműködők kedvén.

Nem kisebb malőr volt az sem, hogy a darab egy-két szerepét ügyetlenül, helytelenül osztották ki. Így mindjárt a Michel—Simone-pár helyén például Bérozyt és Huzellát vagy Báthoryt sokkal szívesebben láttuk volna s látták volna valószínűleg maguk: Ternyey és Gazdy is, kik a nem nekik való szerepekkel kedvetlenül bibelődtek s alig tudtak azokkal valamit csinálni. Böven kárpótoló viszont sok mindent a Békés Sergeac ja, melyben a színek sokféleségét, a megrázó realitást s a mélyentároló tanulmány nyomait egyforma csodálkozással s egyforma elismeréssel élvezték.

A darabot is békés rendezte, s igazán nem őrajta mult sem az, hogy nekünk ma nincs olyan triónk vagy kvartettünk, melyre egy tízperces „együttbeszélést“ rá lehetne bízni, sem az, hogy a sugó kétségbeesett, lihegő darálását mindig előbb s többször hallottuk, mint például a Győre beszédét. Lugossy és Tallián igen gondosan rajzoltak meg egy-egy epizód szerepet s Kemény is figyelmet keltett első felvonásbeli nagy jelenetével.

A Simone Debreczenben is megbukott. (dr. g)

— A színházi iroda jelentése. Nincs elvámolni valója? Hennequin

Matild krém,

kenőcs, szappan. Matild szépítő szerekek párja nincs levezik a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vimedli, vagy bármilyen bőrcsúfító dolgot. A Matild krém teljesen zsírtalan, puder alá nappali használatra remek ráncfédő, 5 perc alatt fehérit, a kéz bőrnek is utóérhetetlen fehéritője, finomítja. Ártalmas anyagot higanyt, ólmot nem tartalmaz.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában.

Ha nem használ, árát visszaadom.

szellemes, pikáns darabja kerül színre vasárnap este először nálunk, természetesen vörös színleppal. Holnap lesz *A hárompár cipő* második előadása. Ez a kitűnő énekes bohóza, mely a múlt előadásán oly nagy sikert aratott és csak Zsigmondi betegsége miatt került le a műsorról. A főbb szerepeket csak úgy, mint az első előadásban e bohózatnak Zsigmondi, Gerő Ida, Barabás Ella, Huzella Irén, Gyöngyi Jolán, Gyöngyi Izse, Ligeti, Horváth, Terzyei, Tallián, Nádor adják.

A hadházi rablógyilkos nyomában.

Egy bihari osavargó a tettes.

A csendőrök munkában.

Az elmúlt héten irtunk arról a borzalmas rablógyilkosságról, amely Hajdubáza község határában játszódott le. Harangi Pál dancsházi jómódú földművest az utcán megtámadták s minden pénzétől kifosztották. A gyilkosság nagy föltűnést keltett, a nyomozó hatóság azonnal munkához látott, de semmi pozitív adatot nem tudtak megállapítani arra nézve, hogy ki volt a gyilkos.

Most aztán szenzációs fordulat állott be a hajdubáza-i rablógyilkosság ügyében.

Balázs József csendőrörsvezető, aki a nyomozással van megbízva, rendkívül érdekes adatok nyomán megállapította, hogy a gyilkosságot Oláh István bihari csavargó követte el.

Ez az alig 19 éves suhanc, akit jól ismernek Hajdudorog környékén, szolgálként ajánkozott Haranginál, aki föl is fogadta az embert. Oláh István egy alkalommal látta, hogy Harangi pénzt számlál.

Ekkor gonosz szándék fogamzott meg benne. Elhatározta, hogy gazdáját meg fogja gyilkolni s ezt véghez is vitte. A csendőrség bizonyosra veszi, hogy Oláh Istvánt kézre fogják keríteni.

ÚJDONSÁGOK.

Az árvák karácsonya.

Kérelem a jó szívekhez.

A jótékony nőegylet a következő felhívást bocsátotta ki:

A debreczeni jótékony nőegylet 1908 november 30-án tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy a nőegyleti árvaház gyermekei részére állítandó karácsonyfa költségeinek fedezésére gyűjtést indít meg.

Ezen határozat alapján tisztelettel felkérjük a nemesszívű közönséget, hogy az árvák részére méltóztassanak bármilyen csekélységet, pénzt, vagy gyümölcsöt, édességet, ruhaneműt adományozni és az adományokat egyenesen a nőegyleti árvaházhoz juttatni december 22-éig, mely adományokat annakidején a helyi lapok egyikében nyugtázní fogja a nőegylet.

A Megváltó születésének örömmel szerezünk örömet az árváknak, kik az elhalt szülőit szeretettel helyett a mi szeretetünkre vannak utalva. Ezen a szent estén hadd teljék meg kis lelkük örömei és hálával az Isten és azok iránt, kik megemlékezve a Szeretet ünnepén ő

róluk, gyermek szívek ártatlanságával imádkoznak, hogy a könnyörülő, irgalmas szeretet virága ne hervadjon el sohasem!

Az árvák karácsonyfa ünnepélyét december 23-ik napjának délutáni fél 4 órakor tartjuk meg a nőegyleti árvaház termében, melyre az érdeklődő és az árvák örömeiben részt venni kívánó tisztelt közönséget ezennel meghívjuk.

Debreczen, 1908 december hó 15. A debreczeni jótékony nőegylet.

A kereskedelmi kamara közgyűlése. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara a hó 18-iki közgyűlést tegnap készítette elő a kamarai közös bizottság Szent-Királyi Tivadar elnökletével. A közgyűlésen tárgyalásra kerülő összes fontosabb ügyeket behatóan megvitaták, így a debreczeni bérkocsi szabályrendelet, debreczeni országos vásárok áthelyezése, az új mértéktörvény végrehajtása stb., végül számos államsegélyes ügyben hozott határozatot a bizottság.

Egy lelkész huszonöt éves jubileuma. Hajdubáza községnek és az ottani református egyháznak nevezetes ünnepe volt ma. A község és az egyház együttesen ünnepelte Szabó Lajosnak, a ref. hívek lelkészének 25 éves jubileumát. Az ünnepségre Hadháza érkezték Baltazár Dezső dr. az alsószabolcsi hajduvidéki ref. egyházmegye esperese, számos lelkész és tanító. Az ünnepeltet Baltazár Dezső esperes az egyházmegye nevében üdvözölte lelkes, meleg szavakkal.

Halálozás. Búdszentmihályról jelentik, hogy ott ma a község egyik legérdemesebb emberét veszítette el. Kalmár Péter az egész környéken köztiszteltben álló polgár, a kántorok nesztora ma, 81 éves korában meghalt. A derék aggastyánban Kalmár Baraa dr., a tekintélyes debreczeni orvos édesapját gyászolja.

A siketnémák karácsonya. A következő sorok közlésére kértünk fel: Istennek nevében! Akik a teremtésben vesztesek maradtak, akik nagy nyomoruságukat még elbeszélni sem tudják, akik örömtelenségben töltik napjaikat, azoknak nevében fordulunk kérő szavunkkal a nemesen érző emberbarátokhoz. 73 szegény, szerencsétlen siketnéma gyermeket tartunk és nevelünk intézetünkben; mondhatnánk egész joggal, hogy 73 lelket mentünk meg az elpusztulástól. Most, hogy közeledik a karácsony, mindegyik gyámoltunk reménykedve gondol a szent estére, mely a múlt években is örömet hozott számukra. Hogy az idén is meggyújthassuk a siketnémák karácsonyfa-ját, hogy az idén is boldogokká tehessük gyámoltjainkat, szeretettel kérjük a szerencsétlen gyermekek barátait, intézetünk jóakaróit, hogy kegyes adományaikkal a karácsonyfa ünnepély megtartását lehetővé tenni szíveskedjenek. Intézetünk igazgatósága (Csapó-utca 35 szám alatt) halás köszönettel fogad bármily csekély pénzbeli, vagy természetben való adományt, mely a siketnémák karácsonyfa-jára hozzá érkezik. Debreczenben, 1908 december 14-én. Hazaíras üdvözléssel: a Siketnémákat Gyámoltó Egyesület igazgató-tanácsa.

Eszküvő a betegágyon. Takács Bálint hajdubáza-i fiatal gazdaggyeny, amint azt lapunkban megirtuk, néhány nappal ezelőtt véletlenségből meglátta magát. Takács Bálint boldog vőlegény volt, s már a lakodalmának napja is ki volt tűzve, amikor ez a tragikus eset

történt vele. Takács Bálint állapotában két nap óta határozott javulás állott be. Tegnap délelőtt elhívták a beteg házához az anyakönyvvezetőt és a lelkészt. A beteg vőlegényt felöltöztették, felségítették az ágyból, s a rokonok és ismerősök jelenlétében megtörtént az esküvő.

A karozagi polgármester. A mai tisztújító közgyűlésen Szentessy Tóth Kálmán drt újból megválasztották polgármesterré.

A „Bikur-Cholim” debreczeni betegsegélyző-egylet a hó 20-án, vasárnap este 7 és fél órakor a „Frohner”-szálloda éttermében saját pénztára javára tombolajátékkal egybekötött jótékonycélu hales-télyt rendez. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Hölgyeknek külön sztal lesz terítve.

Nem szünetel a posta. Karácsony előtt rengeteg sok munkája van a magyar királyi postának, úgy, hogy ez a minta-intézményünk csak a legnagyobb erőfeszítéssel képes a forgalmat lebonyolítani. A kereskedelemügyi miniszter erre való tekintettel elrendelte, hogy december 20-án, vasárnap egész nap működjék minden postahivatal, s a kézbesítés úgy délelőtt, mint délután eszközöltessék.

A „Vasutas Otthon” fillérestéi. A mult hó 8-án fölavatott debreczeni „Vasutas-Otthon” vezetősége Desseő Kálmán dr. elnökkel az élén elhatározta, hogy a tél folyamán fillérestéket rendez. Az esték szombatokint fognak megtartatni; kétheti időközökben a kör helyiségében: Szent Anna utca és Vigkedvő Mihály-utca sarkán, a gör. kat. plébánia épületében. Az esték programontja: tudományos, — szépirodalmi előadások, szavatok, felolvasások, zene- és ének-számokból állítatnak össze úgy, hogy értékes és érdekes esték legyenek a rendezendő esték. Az első este még a hó 19-én lesz megtartva. *Belépődij nincs.* A belépésnél egy fölállított persely fogadjá be a megjelenők tetszés szerint fölajánlott filléreit, amely fillérek a vasutas árvák s az „Otthon” könyvtára javára fordítatnak. Reméljük, hogy a szép és nemesért érdeklődő nagyközönség támogatni fogja a fáradságot nem tekintő rendezőség munkáját és nagy számmal jelen meg mindjárt az első estén.

A debreczeni Gazda-kör bálja. A gazdakör nagysikerűnek ígérkező bálja f. hó 19-én szombaton este 8 órakor veszi kezdetét. Ez lesz az új Gazda-kör első bálja, mely kedves emléket fog hagyni sok lánylélekben. Rácz Károly teljes zenekara foja huzni a talp alá valót. Jegyek előre válthatók a Gazda-körben, a város-gazdai hivatalban, Antalffy József ur papar-, Nánássy Lajos ur vaskereskedő üzletében és a Schvarcz nűvérek iftéri dohányszádjában, valamint este a pénztárnál.

Gerssáné-féle pliszirozó intézete Csapó-utca 63. sz. alól Arany János-35. szám alá helyeztetett át.

A jótékony Nőegylet által 1909 január 9-én rendezendő téli sport estélyére nagyban folvák az „előkészületek”. A rendezőség mindent elkövet, hogy ez legyen a farsang egyik legfényesebb táncmulatsága. A Bika terem tündéri szép látvány lesz, kövel borított tájak, fenyő erdőkkel kövel fedve, jégcsapok, hóvirágok mindenütt a teremben villanynyal világítva egy pavillon jégcsapok és hóvirágokból ezen lesz a jégkirályné trónja a terem közepén a jégpálya s ott a királyné és kísérete élte az ő intésére kezdődik a „Téli sport ünnepély” mely kerekas korcsolyázás korcsolyázást utánzó balet (32 urleány)

hólabda táncz (24 urleány) szánkázás hólabdázás confetizésből fog állani. A „Cabarett” a Bika cukrászdájában rendkívül érdekes, különleges műsorral lesz. — A hölgyek kéretnek egészen fehér ruhában megjelenni, vagy akik fehéret nem akarnak felvenni feketét csak semmi más színt, mert az elrontaná a harmóniát. — A nőgyelet mint az elmúlt években, úgy most sem bocsát ki külön meghívókat, hanem ezúton hívja meg a város és vidék intelligens közönségét. — A pályókat az első meghirdetés után azonnal lefoglalták mind „most már a személy jegyeket mely egyszersmint számozott ülő helyül is szolgál — árusítják a Molnár Ferencz ur Piacz utcai üzletében ára 4 korna. — Akik tehát előbb veszik meg jegyeiket, azok fognak az első sorokban ülni. —

— **Olla a legjobb gummi különlegesség egyedüli raktár** Schön Sándor keztyű, kötszer és orvosi műszertára.

— **A debreczeni lányok könyve** I. megjelent. Ára diszkótésben 2 korona Antalffy J. könyvkereskedésében.

— **Meglepő karácsonyi ajándékok**, u. m. faégetési tárgyak és készülékek, olaj és vízfestészeti dobozok. Dobo- zos levélpapír különlegességek, asztali tentatartók, esinos képek rómában. Levelezőlap és fénykép-albumok. Emlék és naplókönyvek, valódi aranytöltő tollak. Legfinomabb angol és solingeni zsebkések legolcsóbb árakban kaphatók: Thaisz Arthur papirnagykereskedésében, „Bika” szálloda mellett.

— **Schaf János táncz mester** az új tánczfolyamát az iparos osztály részére 14-én hétfőn, a gazdálkodó ifjak részére 22-én kedden nyitja meg. Karácsony mindkét napján estélyt rendez.

— **Bálbizottságok figyelmébe** ajánlja kiváló szép táncrend készítményeit **Dávidházy Kálmán és Társa** könyvkötő és díszműves üzlete, ahol egészen új modorban, művészi kivitelben készülnek táncrendek és rendező-jelvények.

— **Kugler cukorkák** eredeti csomagolásban fél és 1 gros eredeti fadóbozokban, valamint színházi csomagokban kaphatók a Hegedűs és Sándor cégnél Kossuth utca 11. Naponta friss szállítmány. Telefonszám 54.

— **Karácsonyi és újévi ajándékok** képeskönyvek, ifjúsági iratok, levélpapírok, emlékkönyvek, stb. stb. óriási választékban igen olcsó árakban kaphatók **Hegedűs és Sándor** könyv és papirkereskedésében Kossuth-utca 11. Óriási választék gyönyörű karácsonyi és újévi levelezőlapokban. Kérjük a kirakatainkat megtekinteni. Telefonszám 54.

— **Karácsony előtt mi legyen a cél?** *Aczél antiquariuma* és papirkereskedése, ahol mindenféle ajándékkönyvek gyermekek és felnőttek részére, ugyszintén gyönyörű díszlevélpapírok, emlékkönyvek, képeslap-albumok stb. stb. *mesés olcsón kaphatók.* Tessék próbát tenni. Kérem kirakataimat megtekinteni Karácsonyi és újévi képeslevelezőlap ujdonságok. Telefon 575.

— **Gummi különlegességek** Györfi Sándor kötszerésznél Simonnfy-ú. 2. sz. a.

— **Divatós őszi és téli Női és Leány felöltőket, boákat, model kálapokat** csak a Hajdumegye legnagyobb **Rózsa-féle** áruházban Kistemplombazár lehet már máától kezdve **olcsón** vásárolni. Kérem meggyőződni! Legnagyobb raktár.

— **A „Debreczeni Leszámloló bank” m. sz.** (Piacz-utca 49. főpostával szemben) olcsó kölcsönöket folyósít.

— **Elveszett** egy fél éves foxterrier kutya — fehér szőrű, fekete pettyes, bal szemén fekete foltal Bethlen-utca 68. számú háztól. Megtaláló gazdag jutalomban részesül.

Terményfőzsdé.

Készáru 10—15 olcsóbb, határidők lanyhák	
1909. októberi buza	— — —
1908. májusi buza	— — —
1909. áprilisi buza	12.50.—51
májusi roza	— — —
1909. októberi rozs	— — —
09. májusi rozs	10.26.—7
októberi zab	— — —
1908. májusi árpa	— — —
1909. májusi árpa	8.64.—65
1909. májusi tengeri	7.34.—35
1908. szeptemberi tengeri	— — —
1909. szeptemberi tengeri	— — —

**Karácsonyi
ajándék tárgyakat
bizalommal
jótállás mellett.**

Halász Nándor

**órás és ékszerésznél
lehet vásárolni.
Debreczen, Piacz-utca 24. sz.
Fehérlő-szálloda épület.**

**Menyasszonyok és vőlegények
saját érdekükben keressék fel**

Karácsonyi **Pintér Gusztáv** és újévi

ékszerészt és órát
Piac-utca a nagytrafik mellett.
hol legjobban és legolcsóbban
beszerezhetik jeggyűrű, óra,
láncz-, karperec, fülbevaló-, ezüst
evőeszközök stb. szükségletüket

ajándék **Javitások** tárgyak

**a legjobban és legpontosabban
eszközöltetnek**

Donogán és Somossy

czegeknél

DEBRECZEN, Kistemplombazár
Kezdetét vette a nagy
„Karácsonyi vásár.”

Leszállított árban eladásra kerülnek:
Selyem helmék, női ruhaszövetek, velezek,
mindenféle maradványok
— a legolcsóbb árakon. —

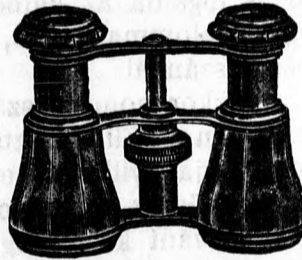

Alkalmos karácsonyi és újévi ajándékokat
Löbl Gyula és Társa

Piacz utca 63. szám, Szent Anna-utczával szemben.
Színházi nyeles látszóvek, Lorgnettek.
Arany szemüvegek és orrcsipek.

Fényképészeti készülékek Ame-
rikai tornakészülékek, Grama-
phonok és lemezek
nagy választékban kaphatók.

Első dus választéku előnyomda.

Nagy Karácsonyi vásár.

Legujabb kivitelű karácsonyi és alkalmi ajándék tárgyak
dus választékban.

Füstös Dezső

előnyomda és női kézimunka üzlete, Debreczen, Piacz-u. 12.
Fehér, színes himzés és montirozás és harisnya tejelés vállalat.

Téli fürdő-cura a Félix-gyógyfürdőben.

Europa leggazdagabb természetes forró és meleg kónes források, hőfok
= 49 c. = 17 millió liter viz napi mennyiség. Csusz, (Reuma) kőszvény és
bőrbajok stb. ellen. Fürdő- és ivó gyógymód. Szobákból a fürdőben vezetők
zárt folyosók állandóan fűtve vannak, bármily időben meghülés veszélye nél-
kül lehet a kurát használni.

Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, szoba, fűtés, világítás és fürdés naponta 7 kor.
Vasut állomás, posta, távirtda, interurban telefon a fürdő telepen.
Pospektust ingyen küld

az Igazgatóság.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen, Piacz-utca 16 sz.
Bika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztük, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női-, férfi, és gyermek fehérműek.

Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Hentes urak figyelmébe.

A beállott téli ideay alkal-
mából ajánlom b. figyelmükbe
törött fűszer és valódi sze-
gedi rózsza és édes nemes
paprika különlegességeimet
Zsirpapir, patentpapir és pa-
pirszakok legolcsóbb napi ár-
ban

Tessék próbarendelést c-i-
nőlni.

Lindenfeld J. Jenő

fűszer és gyarmatárú nagykereskedésén
Debreczen, Pnzügyi palota.

Városház-utca 2.

Blattner József

üveg-, porcellán és képeret üzlete
Debreczen, Csapó-u 1. szám alatt.

A legdusabban felszerelt üzlete
karácsonyi és ujévi

ajándék tárgyakban

u. m. sör- és bor készletek, viz-
és likör szervizek, kávé- és tea
készletek, evőeszközök, disztárgyak
valamint a ztali és függőlámpák
minden a legju'ányosabb árban.

Tisztelettel

Blattner József

Csapó-utca 1. szám.

Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli
Vállalata az Egyesült Villamossági
és Gépgyár R. T. képviselete.

Iroda Debreczen, Piacz-utca
77. sz. az udvarban.

Telofon sz. 567. Telefon sz. 567.

A modern electrotechnika minden
e szakmába vágó munkálataival
foglalkozik, — lakások, üzletek,
kastélyok, gyárak, műhelyek és
egyébb helyiségek Villanyvilági-
tási és Erőátviteli berendezéseit
a legmegbízhatóbban, a legna-
gyobb szakszerűséggel és igen
jutányos árban készíti.

Tervezetek és költségvetés díj-
talan.

17031/1908

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város közönsége a városi csatornázási mun-
kálatok biztosítására zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet. Jelen verseny-
tárgyalás tárgyát képezi Debreczen sz. kir. város csatorna hálózatának ki-
építésére szükséges összes munkát anyaggal együtt.

A munkálatok együttesen, vagy a következő csoportokban bizto-
sítottatnak:

A) szállítási munkálatok:

- a) Csatorna csövek.
- b) Vasfelszerelési tárgyak.

B) Építési munkálatok:

Föld, beton stb. munkák.

Ajánlat tehető az összes munkákra együttesen, vagy ezen három
csoport szerint külön bármely munka csoporthoz.

Ajánlat csakis a Debreczen sz. kir. város által kiadott ajánlati és
és költségvetési űrlapokon tehető:

Ajánlatot tehet minden magyar honpolgár és Magyarországon be-
jegyzett cég, ha igazolni tudja, hogy ily munkálatokat már végezett. Az
ajánlatban kiteendő esetleg bizonyítvánnyal igazolandó, hogy hol és mi-
lyen terjedelemben végezett pályázó város csatornázási munkálatokat.

A csatornázási tervek vállalati általános és részletes feltételek,
nemkülönbön ajánlati és költségvetési űrlapok Debreczenben a városi mér-
nöki hivatalban (Simonffi u. 2/b. II em.) a hivatalos órák alatt megtekin-
tethők.

Az ajánlati és költségvetési űrlapok, valamint vállalati általános
és részletes feltételek pedig 10 koronáért ugyancsak, Debreczenben a vá-
rosi mérnöki hivatalban megszerezhetők.

A lepecsételt borítékba zárt ajánlatok.

„Csatornázási ajánlat”
 {
 A. a) csoportra“.
 A. b) csoportra“.
 B. csoportra“
 összes munkákra

felirással Debreczen város polgármesteri hivatalába 1908-évi január hó
19-ig déli 12-óráig adhatók be, és ugyanott s ugyanazon napon d. u. 4-
órákor nyilvánosan fognak felbontatni. Elkésve érkező, távirati, utó vagy
nyitott; vagy nem a város által rendelkezésre bocsátott ajánlati és költ-
ségvetési űrlapokon kiállított a vállalati feltételeknek, vagy ezen hirdetmény-
nek meg nem felelő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlat beadása előtt 1909. január 18-án délelőtt 12 óráig
a város házipénztárába az ajánlati összeg 250.000 koronájáig 5 %, azon-
felüli összege után 4%-nak megfelelő bántpéiz helyezendő letétbe és az
erről szóló elismervény az ajánlathoz csatolandó. Kinek ajánlata elfo-
gadatik, bántpéizét biztosítékul a vállalati összeg 10%-ra köteles kiegészíteni.

Debreczen város közönsége fentartja magának azon jogot, hogy
a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson, vagy annak mellözé-
sével, a munkákat más uton biztosíthassa.

Vállalkozó ajánlatával mindaddig kötelezettségben marad, míg az
ügyben végleges határozat hozatik

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1908. december 10 én
tartott üléséből.

Városi tanács.

Nagy karácsonyi vásár

bezárólag f. hó 31-ig

a kék csillag-nál.

- Kész blousok . . . 85 kr. feljebb
- „ barhet aljak . 1.30 „ „
- „ szövet . . . 2.40 „ „
- „ barhet alsó szok. 1.10 „ „
- „ „ „ bugy. 95 „ „

Azonkívül itt fel nem sorolt árú nagy
választékban igen olcsó árban sze-
rezhető be. Gyásruhákat 6 óra alatt
készítik. Mérték szerinti megrende-
lést gyorsan és pontosan teljesítik.
Szíves pártfogását kérem a n. é.
vevőközönségnek.

Tisztelettel

Ferenzy József.

Kossuth-utca 17. Simonffy ház

Szabó Lajos fiai

női divatáruház

gyapjú és mosó

kelmékben.

Karácsonyi vásár.

Leszállított jutányos

árak.

Figyelem!

Fűszer bevásárlásai előtt el ne mulassza megtekinteni

Lindenfeld J. Jenő

fűszer és gyarmatáru nagykereskedését
Pénzügyi-palota. Városház-utca 2.

Mindennemű fűszerek, zárt palackokban édesített és szeszes italok, asztali borok, naponta friss pörkö és kitűnő zamatú pörkölt kávé, állandóan friss uradalmi tea vaj legolcsóbb napi árak mellett.

Disznóöléshez saját darálású őrölt fűszerek, valódi rózsza és édes nemes paprika különlegességek legolcsóbb bevásárlási forrása.

Saját érdekében tegyen próbát rendelést.

Lindenfeld J. Jenő

fűszer nagykereskedő, Pénzügyi palota.

Kiadó üzlethelyiség.

vb. Feldmann Cz. és Társa cég által bérelt Simonffy-utca 1. sz. alatt levő üzlethelyiség **február hó 1 től** kiadó.

Értekezhetni alulírott ügyvédi irodájában (Piacz-utca 71. szám) a hivatalos órák alatt.

Dr. Nyiri Ernő,
tömeggondnok.

A Harmat Crème

arcszépítő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrkéreg (mítessen) bőrbajokat. Kicsitja a ráncosodni kezdő arcbőrt s azt fehérré simává és tédvé teszi. Legjobb óvász a szél és a nap befolyása ellen az arczra. Nem száros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főplacz 31., a városházzal szemben.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámítol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztés vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bank-üzlet kötésére is.

Az igazgatóság

Legolcsóbb férfi ruha

bevásárlási forrás

Grünfeld Adolf és Társánál

Debreczen, a kistemplom mellett.

9/b. b. 1908. sz.

Hirdetmény.

Márfonfalva, alsó és felső Józsa községek telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII., és az 1891: XVI. törvénycikkekben előirt helyszini eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító 1909 január hó 4-ik napján az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólítanak

1) mindazok, a kik a tjkönyvben előforduló bejegyzésre nézve okadolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt, a kítűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2) mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogott tartanak, hogy a tulajdonjog tkvi bekebelezését a kítűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek az átírássra az 1886: XXX. t.-cz. 15—18. és az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5. 6., 7. és 9. §a értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak, és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hassenak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos, az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedés kedvezményétől is elesnek.

3) azok, a kinek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt megjelenjenek, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Debreczen 1908. deczembe 9-én.

Majnik Géza,

betétszerkesztő.

Bolváry J. Lajos,

kfr. tiszéki bíró.

MOLNÁR FERENCZ

Zádor Lajos utóda
női divattermében .:

Debreczenben, Főtér, városház-épület.

Alkalmi vásár

f. é. decz. 31-ig bezárólag előnyös, mérsékelt árakban.

Csakis finom divatozikkék: ugmint

Costüm posztók, valódi gyapju, ruha és blouz szövetek, szines és fekete selymek.

Női és gyermek felöltők:

valódi szörme és plüss kabátok, boák és muffok, gyapju selyem és ceipke blousok, színházi paletok és Schállak.

Mult idényből visszamaradt felöltők félárban árusítattnak ki.

Ne vegyünk! holmi értéktelen csecebecséket. :

LEGALKALMASABB KARÁCSONYI AJÁNDÉK

hölgyeknek: 3-6 vagy 12 pár izlésesen összeválogatott glacc és svéd keztyü.

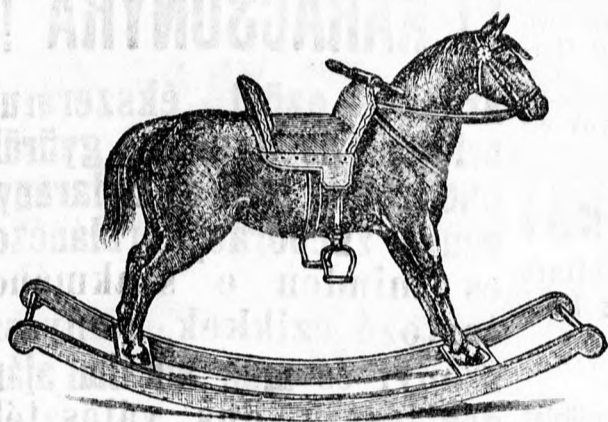
Alkalmi occassió ár!

3 pár elegáns dobozban	4 forint.
6 „ „ „	7.50
12 „ „ „	14.-

Schön Sándor

keztyü, kötszer és orvosi műszertára

Debreczen, Piacz-u. 12. Stenczinger-ház

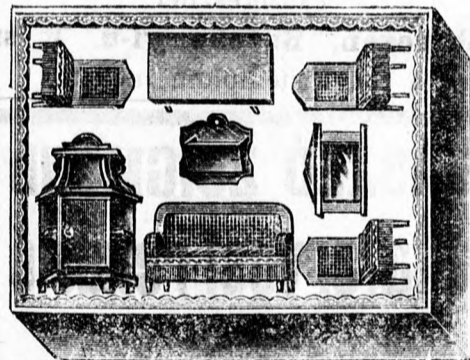
Megkezdődött a nagy

Karácsonyi vásár

gyermek játékok, háztartási cikkek és műiparúru különlegességekből óriási választék

MENTZE HENRIK

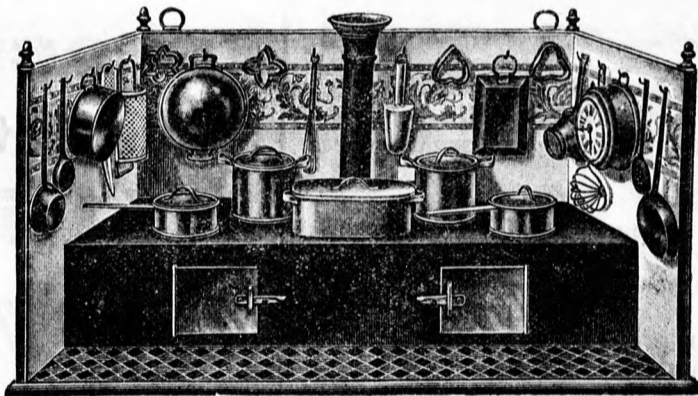
ujdonságok áruházában Debreczen, Kossuth-utca 4. sz.

Olcsó szabott árak.

Pontos kiszolgálás.

Répes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A Nagy Karácsonyi vásár

20 napig tart

ifj. Klein Ignátnál, Piacz-utca.

Kistemplommal szemben.

Ez idő alatt az összes raktárron levő áruk igen olcsó árban beszerezhetők, ugymint Színházi schálak, színházi köpenyek, angol szövetek, barchetek, jäger áruk, női felöltők és boák. I. Messalin selyem 1 frt 10 kr. Taft selyem 75 kr. 1 frt, 1 frt 28 kr, Kérem a nagyérdemü közönséget áruim olcsóságáról meggyőződést szerezni.

Menyasszonyi kelengyék igen olcsón.

Legjobb a Békési Róza, CSONT szappana.

Bátorkodom a n. é. közönség tudomására hozni, hogy sikerült egy olyan **művezetőnőt** megnyernem salonom részére, ki a nagyobb külföldi salonokban nyert ismeretsége és szaktudása folytán a legkényesebb izlés és munka kivitelét biztosítja.
Amiért is kérem a n. é. közönség szíves pártfogását

Vanger Sándor Batthyányi-utca I. Párisi mintára berendezett női-divat salon

Készít a legelőnyösebb árak mellett: **alkalmi és menyasszonyi Toilettek, szörme felöltők, oostü-mök, színházi belépők stb.**

Telefon 216.

Gyászruhákat a legrövidebb idő alatt.

Telefon 216.

Deczember hó 31-ig tart a

Nagy karácsonyi vásár Szépe Lajos női divat áruházában

Kossuth- és Sas-utca sarkán.

Olcsó áron lesznek eladva:

Barchetek, Flanelek, Cibelinek, Angol kelmek és
mindenféle téli áruk.

Occasio

1908. deczember 31-ig.

Karácsonyi vásár.

Occasio

1908. deczember 31-ig.

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők legnagyobb áruházában Piac-u., a főpostával szemben.

Nagyszámu igen tisztelt vevőinek kedvezni akarván, az alább felsorolt zikkek rendkívüli olcsó árakban lesznek elárusítva 1908. deczember 31-ig.

Szörme felöltő	16.---	Csipke blouz	4.75	Angol alj	2.90
Plüsch felöltő telh. nyak	9.50	Selyem blouz	4.50	Angol alj mintás	2.25
Plüsch felöltő barna	12.---	Selyem angol blous	7.50	Angol alj gyanju kelme	5.---
Bársony női felöltő fekete	12.50	Flannel blouz	1.50	Angol alj finom kivitel	7.50
Bársony női felöltő barna	15.---	Flannel blouz I. rendű	2.---	Pongyola Mosó	4.---
Női felöltő téli hosszú	11.---	Szövet blousok	5.---	Pongyola Cretton	3.50
Női felöltő téli félhosszu	8.---	Bársony blous	4.50	Pongyola batist	7.50
Női felöltő téli rövid	6.25	Csipke blous Modellek	12.---	Pongyola Modellek	10.---

Telefon szám 632

Occasio 1908. decz. 31-ig.

Szörme, Plüsch, bársony, posztó felöltő, modellek rendkívül olcsó árban.

Külön mérték osztály.

Előzékeny, pontos kiszolgálás.

Szolid árak.

